

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 19. april 2004
Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Høring af ti nye Kommissærer

Europa-Parlamentet uddeler ingen røde eller gule kort til de nye Kommissærer. Det var formanden for Europa-Parlamentet Pat Cox's konklusion, efter at Europa-Parlamentet i dagene 13.-15. april havde afholdt høringer af de kommissærer fra de ti nye medlemsstater, der tiltræder EU d. 1. maj. På trods af Pat Cox konklusion så fik alle Kommissærer ikke lige positive ord på vejen, da Europa-Parlamentets udvalgsformænd afgav udtalelser om hver enkelt Kommissær. Specielt blev Jan Figel, Joe Borg og Markos Kypranou kritiseret for deres faglige vidensniveau og evne til at svare konkret på de stillede spørgsmål.

De nye Kommissærer er hver blevet tilknyttet en af de nuværende Kommissærer. Kommissærerne blev under høringerne spurgt om alt fra deres politiske ståsted, deres syn på centrale spørgsmål inden for det tildelte fagområde til spørgsmål af indenrigspolitisk karakter i deres hjemlande.

På plenarsamlingen d. 5. maj skal Europa-Parlamentet stemme om de nye Kommissærer. På det tidspunkt er de nye Kommissærer allerede indsat, men datoen er fastsat, så de nye medlemslandes parlamentsmedlemmer også får mulighed for at stemme om deres egne Kommissærer.

Kommissær	Land	Ansvarsområde
Péter Balázs (M)	Ungarn	Regionalpolitik
Joe Borg (M)	Malta	Udvikling og humanitær bistand
Ján Figel (M)	Slovakiet	Erhvervs politik og informations samfund
Dalia Grybauskaitė (K)	Litauen	Uddannelse og kultur
Danuta Hübner (K)	Polen	Handel
Siim Kallas (M)	Estland	Økonomiske og monetære anliggender
Sandra Kalniete (K)	Letland	Landbrug og fiskeri
Markos Kypranou (M)	Cypern	Budget og finans kontrol
Janez Potocnik (M)	Slovenien	Udvidelse
Pavel Telicka (M)	Den tjekkiske republik	Sundhed og forbruger beskyttelse

Péter Balázs (Ungarn)

EV kort fortalt: 63 år. Har tidligere været ambassadør i København (1994 - 1996) og i Bonn/Berlin. Har også været økonomiprofessor på Budapest universitet. Han blev derefter udnævnt som udenrigsminister, repræsentant for regeringen i Konventet og er nu ambassadør for den faste repræsentation ved EU (Coreper II),

Den ungarske ambassadør valgte at udtale sig på flere europæiske sprog for at vise sin store begejstring for den europæiske kulturelle mangfoldighed og måske for at demonstrere hans sproglige evner. Péter Balázs står i modsætning til de andre i en speciel situation, da han kommer til at arbejde med en hel ny Kommissær, nemlig franskmanden Jacques Barrot¹, der afløser Michel Barnier. ”Jeg vil måske føle mig lidt mere lige”, tilføjede han ironisk. Péter Balázs har fået tildelt ansvar for regionalpolitik og konstitutionelle anliggender.

Parlamentarikerne stillede spørgsmål til finansieringen af regionspolitikken. På linje med Kommissionen mener han, at samhørighedspolitikken bør tildeles 0,41% af BNP, og mht. EU's budget, at medlemslandenes bidrag fortsat bør svare til 1.24% af BNP.

Parlamentarikerne stillede dog flest spørgsmål om regeringskonferencen og udkastet til forfatningen, fordi Balázs sad som repræsentant for Ungarn i Konventet. Nu hvor princippet om en dobbelt flertal er blevet accepteret bør de

¹ Europaparlamentet vil organisere høring af Jacques Barrot inden udløbet af måneden.

sidste hindringer kunne overkommes, mente han. En Kommission med 25 medlemmer er ikke uoverkommelig, da den arbejder som et kollegium, der handler i fællesskab med samme mål for øje. Tiden er ikke moden til, at Kommissionen udpeges på anden måde end af medlemslandene, sagde den nye Kommissær, der appellerede Europa-Parlamentet til at være realistisk. Péter Balázs var optimistisk, hvad regeringskonferencen angår og så en løsningsindens udløbet af det irske formandskab.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Både Péter Balázs kompetence og erfaringer, men især hans gode indstilling overfor Parlamentet hilses velkommen af Parlamentet. Og der var konsensus blandt udvalgsformændene om indstillingen. Efter Michel Barniers afgang ønsker Europa-Parlamentet, at Balázs, med hans erfaring fra Konventet, overtager Barniers rolle i forhold til regeringskonferencen.

Joe Borg (Malta)

EV kort fortalt: 52 år, Joe Borg har i de sidste 5 år været udenrigsminister, medlem af Commonwealth Ministerial Action Group og medlem af det maltesiske parlament.

Kommissæren indrømmede, at udviklingspolitikken er noget helt nyt for ham og hans land, men at han glædede sig til at lære i samarbejde med Poul Nielson. Joe Borg forsikrede Parlamentet om, at samarbejdet med Europa-Parlamentet, NGOer og den private sektor er noget han anser som nødvendigt på området. På linje med Europa-Parlamentet var hans prioritet bekæmpelse af fattigdom og vandforsyningsproblemer.

Joe Borg gav parlamentarikerne ret i, at den manglende synlighed som den europæiske indsats i udviklingslande lider under er problematisk. En af løsningerne kunne være at bruge EU's repræsentationer i udlandet mere effektivt. Hvad angår forbindelserne mellem indvandringspolitik og udvikling, påpegede han, at det var et meget komplekst område. Det er ikke tilstrækkeligt at fremme udviklingsbistand for at bremse indvandring, da udvandring i høj grad skyldes de politiske forhold i landene. Nogle af parlamentarikere var meget opsatte på, at få den nye Kommissær til at komme med klare udtalelser om tilstand og kvindernes sundhed specielt med fokus på abort. Joe Borg ønskede dog ikke at indlede en debat og nøjedes med at referere til Kairokonferencens standpunkt, som siger at familieplanlægning skal fremmes (men abort ikke er en af midlerne). Han præciserede, at han ikke er imod abort, når

det er legalt.

Med henvisning til hans maltesiske baggrund, blev Joe Borg spurgt om hans holdning til samarbejdet i middelhavsområdet. Joe Borg svarede, at det var nødvendigt med et godt naboskabssamarbejde både i øst og syd.

Joe Borg valgt at holde en beskeden profil under høringen.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Joe Borg blev kritiseret meget i udvalgsformændenes vurdering. Hans kvalifikationer blev vurderet tilfredsstillende, men udvalgsformændene mangler stadig, at blive overbevist om hans motivation på området. De syntes derfor, at det var nødvendigt at påpege at EU's udviklingspolitik skal føres af en motiveret og stærk personlighed.

Ján Figel (Slovakiet)

EV kort fortalt: 44 år, Forsker i elektronik og kristelig demokratisk parlamentariker. Han har været medlem af Europarådet og Konventet og er nu observatør i Europa-Parlamentet

Den ny slovakiske Kommissær præsenterede sig selv som en overbevist europæer og tilhænger af et EU bygget på fælles værdier. Han anså det ressortområde, han har fået tildelt (erhvervspolitisk og informationsområdet) som et strategisk vigtigt område for EU's fremtidige konkurrenceevne. Der er behov for flere handlinger og mindre retorik, mente Ján Figel. Europaparlamentarikerne spurgt bl.a. til Lissabon-strategien, små virksomhedernes situation, og kemikaliepakken (REACH). Ján Figel besvarede disse tekniske spørgsmål i meget generelle vendinger.

Om Lissabon strategien sagde han, at det krævede stærk handling fra EU og medlemslandene, hvis Lissabon strategien skal bære frugt. Han støttede ideen om et europæisk charter for små virksomheder.

Ján Figel forsikrede, at han vil gøre sin bedste til at forene de tre nøgle dimensioner dvs. vækst, miljø og det sociale aspekt.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Ján Figel blev kritiseret for ikke at kunne svare mere uddybende på spørgsmål omkring kemikaliepakken. Generelt mente udvalgsformændene, at der manglede dybde i de afgivne svar. Den holdning blev afgivet med konsensus blandt udvalgsformændene og talsmændene for de politiske grupper.

Dalia Grybauskaite (Litauen)

EV kort fortalt: 48 år. Grybauskaite er nuværende finansminister og tidligere viceudenrigsminister og vicefinansminister og har også været stedfortrædende chef for den litauiske forhandlingsdelegation om tiltrædelse af EU.

Dalia Grybauskaite lagde ikke skjul på, at hun havde størst erfaring inden for det finansielle område, men at hun havde arbejdet med EU spørgsmål siden 1991, så næsten ingen områder var nye for hende. Hun så frem til at samarbejde med Viviane Reding på kultur og uddannelsesområdet. Inden høringen havde hun dog i flere interviews udtrykt ønske om at komme til at arbejde med budgetkontrol eller vækst- og stabilitetspagten.

Bekymrede europaparlamentarikerne blev beroliget med, at selv om Dalia Grybauskaite har en baggrund som finansminister godt vil kunne fralægge sig finansministres vane med at nedprioritere kultur- og uddannelsesområdet. Hun forsikrede parlamentarikerne om, at hun ville bruge sit finansielle kendskab til at skaffe flere bevillinger til områ det.

Enkelte parlamentarikere bragte den litauiske indenrigspolitik på banen. De gik til angreb på Litauens måde at behandle mindretal og deres rettigheder på. Grybauskaite benægtede, at Litauen skulle have nogen problemer med dets mindretal eller for den sags skyld have statsløse personer i landet. Ved uafhængigheden havde alle mulighed for at blive litauiske statsborgere og kun de, der ikke ønskede det, blev det ikke, svarede hun. Alle mindretal har også ret til aktivt at bruge deres sprog og kultur. ”Jeg håber sandelig, det er noget man også kan opnå i alle andre europæiske lande” sagde hun som reference til et spørgsmål om kulturel mangfoldi ghed.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Dalia Grybauskaite vurderes af flertallet af udvalgsformændene som velkvalificeret til sin nye Kommissærpost. Hun roses for et godt kendskab til det kulturelle og uddannelsesmæssige område, sine professionelle kvaliteter samt for sin europæ iske overbevisning.

Danuta Hübner (Polen)

EV kort fortalt: 56 år, Økonomiprofessoren har haft en akademisk og politisk karriere. Hun har erfaring med internationale stillinger med bl.a. en periode i FN's økonomiske kommission for Europa. Hun har deltaget i de polske

forhandlinger op til udvidelsen, og i Konventet som repræsentant for den polske regering. Hun er nu minister med ansvar for europæisk integration.

Danuta Hübner indledte sin høring med at tale om kommunikationsbehovet omkring udvidelsen. Hendes kommunikationsevner blev senere sat på prøve, da flere polske observatører fra de euroskeptiske partier rykkede den nationale debat ind i Europa-Parlamentet. Mens der ingen tvivl hersker om hendes ønske om at fortsætte sin karriere i Kommissionen, og have et økonomisk portefølje, så sår det nylige regeringsskifte i Polen tvivl om, hvorvidt hun fortsat ville være den polske kandidat til en fremtidig Kommissærpost.

Parlamentarikerne var interesseret i, at høre hendes indstilling til Parlamentets rolle på handelsområdet. Ville hun som Kommissær være klar til at støtte Parlamentets forsøg på at styrke sine beføjelser på området? Europa-Parlamentet forsøger i øjeblikket, at opnå Kommissionens støtte til at indgå en interinstitutionel aftale med Rådet og Kommissionen om emnet. Danuta Hübner forklarede Parlamentet om hendes støtte og udtalte sig favorabelt om opbygningen af en parlamentarisk dimension i WTO.

Mere generelt lagde den nye Kommissær vægt på den multilaterale dimension af international handel, og anså det som en prioritet at genoptage forhandlinger i WTO efter Cancun. Også i forholdet til USA skal den multilaterale dimension prioriteres. Adspurgt om eksportsubsidier understregede hun, at det ikke er en god løsning, og de gradvist kommer til at forsvinde og EU bør lette markedsadgangen for udviklingslandene.

En del polske euroskeptikere stillede nogle personlige og aggressive spørgsmål til Danuta Hübner om forhandlingsresultatet af tiltrædelsesaftalen for Polen. Hun svarede, at den polske befolkning havde udtalt sig favorabelt om medlemskabet af EU ved folkeafstemningen (78% stemte for), og at hun var tilfreds med tiltrædelsesaftalen og mente, at hun havde gjort sit bedste for at forsvare de polske interesser i den sammenhæng.

Om hendes tidligere medlemskab af det kommunistiske parti forklarede Danuta Hübner, at der bør skelnes mellem et proforma medlemskab af partiet, som nødvendigt onde og personligt engagement.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: På trods af disse indenrigspolitiske diskussioner gav Danuta Hübner udvalgsformændene et meget positivt indtryk under høringen. De vurderede som værende meget faglig stærk og god til at svare for sig.

Siim Kallas (Estland)

EV kort fortalt: 53 år. Kallas er p.t. medlem af Estlands Parlament for det liberale parti og har en baggrund som både nationalbankdirektør, udenrigs minister, finansminister og senest premierminister.

Siim Kallas har fået til opgave at arbejde sammen med Kommissær Pedro Solbes' efterfølger Joaquín Almunia² på det økonomiske og monetære område. Kallas gjorde sig til talsmand for at udvide Eurozonen med både nye og gamle medlemslande. Jo før jo bedre mente han, for det ville styrke euroen som international valuta og mindske transaktionsomkostningerne. Forudsat at de nye lande lever op til euroens konvergenskriterier, så skulle intet være til hinder for, at de kan blive medlem hurtigst muligt, erklærede han.

På spørgsmålet om hvordan EU skal takle, de problemer nogle lande har med at overholde vækst- og stabilitetspagten, svarede Siim Kallas, at han som ortodoks økonom instinktivt vil bekæmpe underskud, men han erkendte, at det kunne være nødvendigt med en vis fleksibilitet og nytænkning for at løse problemerne, dog uden at de offentlige underskud i medlemsstaterne overstiger 3%.

I sin stilling som nationalbankdirektør blev Kallas tiltalt i en svindelsag, hvor ti millioner dollars forsvandt, han blev dog senere frikendt af Estlands højesteret. Parlamentarikerne interesserede sig derfor for, om nye oplysninger kunne tænkes at blive gravet frem ved senere lejligheder, der kunne bringe Kommissæren i vanskeligheder. Kallas sagde, at han følte sig ret sikker på, at alt i hans fortid var blevet endevendt, og han i øvrigt var blevet valgt til Parlamentet to gange og været Premierminister siden sagen og derfor nød stor opbakning fra befolkningen.

Kallas blev fra en svensk parlamentarikers side indirekte kritiseret for at Estland tiltrækker udenlandske investeringer ved at konkurrere på selskabsskatten. Han afviste beskyldningerne med en kommentar om, at lavere skatter er bedre, og det vigtigste for ham var, at sikre gennemsigtighed i skattesystemerne og kreere nogle regler der er til at forstå for virksomhederne.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Formandskonferencen vurderede med enstemmighed at Siim Kallas har fortræffelige faglige kvalifikationer som vil komme ham til gode i arbejdet med økonomiske og monetære anliggender. Han roses for at have selvstændige og ærlige holdninger til EU's pro-

blemer og en sammenhængende tilgang til at ville løse dem.

Sandra Kalniete (Letland)

EV kort fortalt: 52 år, som diplomat har hun været ambassadør i Frankrig og ved Unesco og har siden 2002 været Letlands udenrigsminister.

Udenrigsminister, Sandra Kalniete, skal i de næste seks måneder følge Franz Fischler som er Kommissær for landbrug og fiskeri. Som dybt overbevist europæer anser hun udvidelsen som en katalysator for en stærkere union. Sandra Kalniete forklarede at hun ønsker at bruge hendes prøveperiode som Kommissær til at lære arbejdsmetoden at kende og kommunikere udvidelsen i de nye og de gamle lande. Hun ønsker at oprette et kabinet med flere nationaliteter og lige mange kvinder som mænd.

Den igangsatte reform af landbrugspolitikken anså Kommissæren for at være en stor udfordring, og beslutningen om at oprette landlige udviklingsfonde er en god måde at garantere bedre forhold for landmændene. Sandra Kalniete understregede, at den gamle model med ekstensivt landbrug ikke nyder støtte i befolkningen længere, og at der er behov for at støtte små producenter og økologiske landbrug, med fokus på bæredygtig udvikling. Om fiskeripolitik understregede hun ligeledes behovet for at sikre den sociale og økonomiske støtte til fiskersamfundene.

Sandra Kalniete besvarede også en række spørgsmål om GMOer med en konstatation om, at der er behov for nye europæiske regler om grænseværdier for forurening. Derudover stillede hun sig tilfreds med EU's linje med hensyn til WTO forhandlingerne og mente, at EU havde gjort sit bedste og fremlagt tilstrækkelig mange forslag til at forhandlingerne i Cancun kunne lykkedes.

Mens en polsk observatør kritiserede tiltrædelsesaftalernes differentierede støtteordning for at have svigtet landmændene i de nye lande, svarede hun, at hun fuldt ud støttede tiltrædelsestraktaten, som hun selv har underskrevet som Letlands udenrigsminister. "Ville det have været bedre hvis vi blev ude af EU?", spurgte hun. På den anden side mente hun, at det er vigtigt, at vesteuropæere forstår, at de nye lande er meget følsomme overfor ordninger, der får dem til at føle sig som andenrangsborgere.

Der blev også stillet spørgsmål om den russiske minoritet i Letland, og dertil svarede hun, at målet var et integreret samfund og at det var lykkedes at undgå vold.

lig kompetent, og hendes store politiske kendskab til at være en fordel på landbrugs- og fiskerierådet.

Markos Kyprianou (Cypern)

EV kort fortalt: 44 år. Er advokat og har siden 1991 været medlem af parlamentet for det Demokratiske Parti. Efter at have været næstformand for udenrigs- og europaudvalget, formand for finansudvalget og medlem og det blandede parlamentarisk udvalg EU-Cypern, blev han udnævnt som finansminister i 2001.

Den cypriotiske finansminister skal samarbejde med Michael Schreyer om budget og budgetkontrol. Om den nye finansielle ramme for 2006-2013 foreslog han at indføre en europæisk skat for at undgå konflikter om EU's indtægter. Dette kunne fjerne presset fra nogle medlemslande. Men det skal ikke være en ekstra skat for de europæiske borgere, men en erstatning af eksisterende skatter. Men indførelsen af en sådan skat bør følge en udligningsmekanisme, der kunne rette op på skævheder i Europa, sagde Markos Kyprianou. Europa-Parlamentet bør spille en central rolle, hvad angår kontrol med EU's indtægter og ikke udelukkende kontrollere udgifterne.

Han blev adspurgt om hans holdning til bekæmpelse af svig og svarede, at han støtter ideen om en europæisk anklager, uafhængig af Kommissionen.

De kommende cypriotiske afstemninger om FN's genforeningsplan blev også til et centralt emne ved høringen. Markos Kyprianou ønskede ikke at give udtryk for sin holdning og dermed sende et signal til de cypriotiske borgere om at stemme for eller imod planen, da han som finansminister ville beholde sin objektivitet. Dette svar tilfredsstillede dog ikke parlamentarikerne.

Hvad Tyrkiets medlemskab af EU angik, begrænsede Kyprianou sig til svare, at det er op til Tyrkiet at opfylde de politiske kriterier, og at det i længden må være EU's mål at inddrage alle europæiske lande.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: På trods af hans motivation og gode politiske erfaringer, vurderer parlamentarikere at han ikke er en første classes kommissær-kandidat. Han blev kritiseret for ikke at udtrykke sine synspunkter og holdninger tydeligt nok på en række væsentlige områder.

Janez Potocnik (Slovenien)

- 10 -

Premierministeren i Slovenien, leder af det slovenske hold som førte forhandlingerne om tiltrædelsen af EU samt været direktør og senere minister for regeringskontoret for europæiske anliggender.

At Janez Potocnik har fået udvidelse som ansvarsområde sammen med Kommissær Günter Verheugen ligger i umiddelbar forlængelse af hans arbejde som chefforhandler for Sloveniens tiltrædelse. Potocnik lagde sig på linje med Verheugen på en række emner i forbindelse med udvidelsen. Bl.a. så Potocnik ingen hindring i, at Tyrkiet kan leve op til EU's værdigrundlag. Han understregede, at frit religionsvalg hører ind under de grundlæggende menneskerettigheder og religion kan derfor ikke være et kriterium for medlemskab. Dermed lagde han sig i samme linje, som Kommissionen hidtil har udvist overfor Tyrkiet og afviste de røster, som plæderer for, at EU er en kristen klub. Kommissionen bør udarbejde sin kommende rapport om Tyrkiet udelukkende baseret på, om de politiske kriterier er opfyldt og uafhængigt af den offentlige mening, sagde han. Til spørgsmålet om hvor EU's grænser bør trækkes, svarede Janez Potocnik, at Rumænien, Bulgarien, det vestlige Balkan og Tyrkiet helt klart er europæiske, mens Moldavien og Ukraine er "måske europæiske". Potocnik gjorde sig også til talsmand for, at Kommissionen godt kan fungere med 25 medlemmer.

Potocnik erklærede, at han altid havde været en stor teknokrat, og europaparlamentarikerne borede ikke yderligere i den sag.

Udvalgsformandskonferences vurdering: Potocniks svar vurderes som overvejende tilfredsstillende af et flertal af udvalgsformandskonferencen, dog kritiseres han for ikke ville indtage præcise holdninger til en række emner han blev spurgt til. Han erklærede sig ofte enig i Kommissionens holdning i stedet for at udtrykke sin egen mening. Desuden var han ikke tilstrækkelig bekendt med Europa-Parlamentets rolle og dets procedure.

Pavel Telicka (Den Tjekkiske Republik)

CV kort fortalt: 38 år. Har siden 1998 blandt andet været viceudenrigsminister og leder af Tjekkiet's tiltrædelsesforhandlinger med EU, statsekretær for

Forinden høringen havde der været en del furore om Pavel Telicka's udnævnelse som Kommissær inden for forbrugerbeskyttelse og sundhed. Som tidligere

- 11 -

medlem af et kommunistparti og beskyldninger om involvering i en finansiell skandale og uden et folkeligt mandat bag sig, mangler han opbakning fra dele af både oppositionen og regeringskoalitionen i Tjekkiet. Tidligere havde Tjekkiet udpeget den tidligere miljøminister Milos Kuzvart som Kommissær, men Kuzvart valgte at trække sig netop på grund af manglende opbakning.

Efter spørgsmål fra flere europaparlamentarikere, indrømmede Telicka, at han havde været medlem af det kommunistiske parti fra han var 22 til 25 år, men slog fast, at det hørte fortiden til, og at man har en holdning til man tager en ny. I øvrigt påpegede han, at jobbet som Kommissær i høj grad handler om at finde praktiske løsninger på praktiske problemer.

Parlamentarikerne var også interesserede i at høre om den unge Telicka's karriereplaner. Men Telicka svarede benægtende på spørgsmålet om, han ville springe fra Kommissærposten, hvis en ministerpost blev stillet ham i udsigt. Som forhandler for Tjekkiet's tiltrædelse var han med til at få en overgangsperiode for Tjekkiet for lavere moms på tobak, men nu skal han skifte hest og se sagen fra et forbrugerbeskyttelses- og sundhedsaspekt og i den forbindelse erklærede han sig som en mindre tolerant ikkeryger. Men inden han ville udtale sig om forbud mod rygning på offentlige steder, udbad Telicka sig mulighed for at høre argumenter fra flere sider parter i sagerne.

Pavel Telicka forsvarede det nuværende generaldirektorat for sundhed og forbrugerbeskyttelse frem for at have to adskilte generaldirektorater, fordi de to områder er overlappende, så det bør også fremover forblive et generaldirektorat.

Udvalgsformandskonferencens vurdering: Pavel Telicka vurderes enstemmigt af udvalgsformændene som en velkvalificeret Kommissær både med hensyn til personligt engagement og faglige kvalifikationer. Han roses især for sine direkte svar på ømtålige spørgsmål og evne til at tage stilling til sager vedrørende sundhed og forbrugerbeskyttelse uden det store kendskab til dem.

Med venlig hilsen

Alexandra Kiil-Nielsen

og

Michala Jessen

